

Emlékezés

Dr. Bartos Sándorra

HSTT Örökös Tiszteleti Elnökére

Dr. Bartos Sándor 1930. június 9-én született a Fejér megyei Dégen. Mérnöki diplomája megszerzése után az ötvenes években regionális vízellátó rendszerek kiépítési munkáin dolgozott, a diplomája átvételét követően rövid idő múltával már építésvezetői beosztásban.

A hatvanas évektől a Közmű és Mélyépítő Vállalatnál dolgozott különböző termelésirányítói munkakörökben, majd a vállalat technológiai főmérnöke lett. Innen került az Építéstudományi Intézetbe, ahol az építésiparosítás különböző kutatási-fejlesztési feladatait koordinálta. Erre az időre esik doktori értekezésének elkészítése és megvédése, amelyet az akkor hazai bevezetés előtt álló kitarakás nélküli sajtolásos közműépítési technológia témaköréből írt. A ma már hatálytalanított, „MI-04.178-83 Irányelvek feltárás nélkül épített közművek létesítésére” c. irányelv e technológia gyakorlati alkalmazását tette lehetővé.

A főiskolák életre hívásakor ÉVM megbízásra elvállalta az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskolán a Mélyépítési Tanszék alapító-tanszékvezetői megbízatását és vezető szerepet vállalt az ország többi főiskolájával és a Budapesti Műszaki Egyetemen egyeztetve, az üzemmérnök képzés szakmai, tartalmi követelményrendszerének kidolgozásában. Így alakult ki a ma már köztudottan és a szakmában elismerten magas színvonalú, a kivitelezésre orientált építőipari üzemmérnök képzés.

Az oktatási munkát irányító szerepköre mellett vállalta az egyeztetett tantervekhez szükséges szakmai jegyzetek (tankönyvek) megírásával járó óriási feladatot is. E munkája során születtek meg a Mélyépítés I.-II.-III. (Építésföldtan-talajmechanika, Geotechnika gyakorlatok, Földművek, Földművek gyakorlatok, Földművek gépesítése, Alapozás), Műtárgyépítés, Korszerű építéstechnológiák jegyzetei, amelyekből az ország műszaki főiskoláin tanultak és vizsgáztak az üzemmérnök hallgatók.

Oktatási munkájában kimagasló igényességgel képviselte a korszerű mérnöki szemlélet átadásának módszereit, széles körben alkalmazta az audio-vizuális technikának az oktatásban nyújtott előnyeit, és komoly szakmai gyakorlatok szervezésével biztosította a hallgatók nyári szakmai munkáját különböző építőipari vállalatoknál.

A mélyépítési üzemmérnökök oktatásában szakmai alapként a talajmechanikát, a komplex geotechnikai megközelítést tanította és taníttatta munkatársaival, a magasépítő, városgazdálkodási üzemmérnökök oktatásában a Talajmechanika, Földművek és Alapozás c. tárgyak mérnöki szemléletformáló szerepét hangsúlyozta és az ilyen ismereteket következetesen kérte számon a hallgatóktól az államvizsgálókon is.

Komoly kutatási feladatokat ellátó tanszékén a nyolcvanas évek közepéig tartó vezetői megbízatása alatt számos vállalati technológiai utasítás és méretezési segédlet született a dúc- és tám szerkezetek, a víztelenítési feladatok, a földművek kivitelezése témakörében.

Részt vett az ÉVM Alapozási Célprogram Bizottság munkájában. Tanszékén irányította a Ménard-féle pressziómérő és presszió-permabiméter honosítási feladatait, a SATUJO építéstechnológia hazai alkalmazásának előkészítő munkálatait.

Az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskolának 1978-85 között főigazgatója is volt, majd ezt követően a Fővárosi Közterület-fenntartó Vállalat (később Zrt.) beruházásainak, többek között a Pusztazámori Regionális Hulladékkezelő Központnak a megvalósításában dolgozott műszaki szakértő-tanácsadóként.

Elsődleges tudományos – kutatói feladatának tartotta, hogy szakmai konferenciák szervezésével a gyakorló mérnökök és kutató-fejlesztő mérnökök megismerjék a legújabb hazai és nemzetközi szakmai eredményeket. Harminc szakmai konferenciát szervezett személyesen.

Nevéhez kötődik a NO-DIG technológiák hazai alkalmazásának széleskörű megismertetése a közműves szakmával. Munkáját több mint huszonöt éven át a feltárásnélküli technológiákkal dolgozó cégeket tömörítő szervezetben, a HSTT-ben végezte, A témáról két összefoglaló könyv is kiadásra kerül 2000. évben „Közművezetékek építése és felújítása I.-II.” címmel 1989-2011. között alapító elnöke, majd az utóbbi négy évben **Örökös Tiszteleti Elnöke** volt.

Az EFUC (European Forum on Underground Construction) alapító, magyarországi tagszervezeti képviselője volt.

Országos ismertsége óriási munkabíráásával összefüggő széleskörű mélyépítési tevékenységében gyökerezett. Azon mérnökgenerációnak volt a tagja, akik nyugdíjas éveikben is tevékeny szakmai munkával mutattak példát a fiatalabbaknak. Az Építőipari Nívódíj bizottságban és az Építőipari Mesterdíj alapítványban is ellátta a 2012. évig a HSTT képviselőt. Átfogó építőmérnöki ismereteit az Építőipari Nívódíj Bizottsága tagjaként kamatoztatta a szűkebb értelemben vett mélyépítő szakma javára, a bírálati munkában.

Nevéhez fűződő több évtizedes számtalan tervezői- kivitelezői-szakértői munkáinak sorában ott volt a Fővárosi Vízművek Zrt. Műszaki Információs Rendszerének geotechnikai modulja kidolgozási feladata éppúgy, mint a DBR 4-es Metro közműgeotechnikai kockázatelemzéseinek feladata.

Dr. Bartos Sándor 2015. november 18-án a közmű- és mélyépítő szakma egy ismert mérnökeként, tanáráként, igazságügyi szakértőként, sokunknak a tanítómestereként távozott közülünk.

Emlékét megőrizzük!

*Lejegyezte:
Kecskés Gábor
SZIE YMÉK Építőmérnöki Intézet
igazgató-helyettes*